

Projekta Nr. 4.2.2.5/1/23/I/001 "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai"

2023. gada (turpmāk – pārskata periods) progressa ziņojums

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) (turpmāk – OECD) Izglītības pētniecības un inovāciju centra (*Centre for Educational Research and Innovation*) (turpmāk – **CERI) pārskata perioda aktualitātes**

Pārskata periodā nodrošināta Latvijas informācijas pārbaude un precizēšana CERI ziņojumam "[Digitālās izglītības pārskats 2023](#)"; sniegts atbalsts CERI organizētājam zināšanu starpniekorganizāciju (*knowledge intermediaries*) aptaujai, kas ir daļa no CERI darba virziena izglītības pētniecības rezultātu izmantošanas veicināšanā un [izglītības pētniecības ietekmes stiprināšanā](#) lēmumu pieņemšanā un pedagoģiskajā praksē. Ikgadēji CERI publicē ziņojumus par izglītības nozares aktuālām tēmām, piemēram, 2023. gada 28. martā publicēja ziņojumu par to, vai izglītība zaudē sacensību ar tehnoloģijām [Is Education Losing the Race with Technology? AI's Progress in Maths and Reading](#), 2023. gada 12. augustā par inovāciju mērīšanu izglītībā [Measuring Innovation in Education 2023. Tools and Methods for Data-Driven Action and Improvement](#).

2023. gada 18.-19. aprīlī un 16.-17. novembrī nodrošināta dalība CERI valdes sanāksmēs, kurās izskatīts CERI darba progress un sāka 2025.-2026. gada programmas darba plānošana. Piedaloties darba grupās, sanāksmēs sniegti komentāri par virzieniem, kas aktuāli Latvijas izglītības attīstībai, tostarp, piedaloties diskusijā par izglītību ietekmējošo tendenču ziņojumu ([Trends Shaping Education](#)), ko CERI plāno sagatavot līdz 2025. gadam.

Eiropas Komisijas Pastāvīgās indikatoru un mērķrādītāju grupas (*Standing Group on Indicators and Benchmarks*) (turpmāk – **SGIB) pārskata perioda aktualitātes**

SGIB ietvaros notiek tehniska konsultēšanās un domapmaiņa par izglītības progresu mērošiem rādītājiem, to izmantošanu Eiropas mērķu izglītībā mērīšanā, kā arī par dažādiem konteksta rādītājiem, kas palīdz raksturot Eiropas valstu progresu ceļā uz [Eiropas Izglītības telpas mērķu](#) sasniegšanu. SGIB sniedz atbalstu ikgadējā ziņojuma "[Izglītības un mācību pārskats](#)" sagatavošanā. Ziņojumā konstatēts, ka Latvija ir sasniegusi Eiropas Izglītības telpas mērķi samazināt 18-24 gadus jaunu iedzīvotāju īpatsvaru, kuri [neturpina izglītību](#). Tāpat ir sasniegts Eiropas Izglītības telpas mērķis, kas nosaka, ka vismaz 45% iedzīvotāju 25-34 gadu vecumā jābūt [augstākajai izglītībai](#).

Pārskata periodā nodrošināta dalība regulārajās SGIB sanāksmēs. 25.-26. maijā notika tiešsaistes sanāksme, kurā izskatīti ziņojuma sagatavošanas un jaunu rādītāju (skolotāja profesija, ilgtspējība, iekļaujoša izglītība) izstrādes jautājumi. 11.-12. decembrī Madridē notikušajā sanāksmē izskatīti jautājumi par [siltumkartes](#) Eiropas Izglītības telpas mērķu sasniegšanas progressa mērīšanai tālāku izstrādi, par *Eurostat* ieteikumiem pieaugušo dalības izglītībā mērīšanā.

Starptautiskā izglītības sasniegumu novērtēšanas asociācijas (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*) (turpmāk – IEA) Starptautiskā datorprasmju un informācijpratības pētījuma (*International Computer and Information Literacy Study*) (turpmāk – **ICILS) 2023. gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes 2022.-2023. gada aktualitātes**

2022. gada 28. decembrī Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) noslēdza ar Latvijas Universitāti sadarbības līgumu Nr. 23-6.6/22/53 "Par pētījuma "Starptautiskais datorprasmju un informācijpratības pētījums IEA ICILS 2023" īstenošanu Eiropas Savienības Kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gada 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa 4.2.2.5.

4.2.2.5. projekta 2023. gada progresu ziņojums

pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta ietvaros", kā arī samaksāja IEA ICILS 2023. gada cikla dalības maksas par 2020.-2022. gadu.

Pārskata periodā Latvijas Universitāte īstenoja [IEA ICILS 2023.](#) gada cikla pamatpētījuma datu vākšanu, koordinējot un sagatavojot Latvijas skolas pētījumam, t.sk. nodrošinot tās ar Skolas pētījuma vadītāja/koordinatora un Testēšanas administratora rokasgrāmatām. IEA ICILS 2023. gada ciklā Latvijas Universitāte apkopoja pētījuma datus no 145 skolām, aptverot 2 715 skolēnus. Pārskata periodā Latvijas Universitāte kā IEA ICILS 2023. gada cikla Nacionālā pētījuma koordinators 20.-23. martā piedalījās teorētiskajās un praktiskajās mācībās ICILS atvērto atbilžu kodēšanai datorprasmju un informācijpratības uzdevumu moduļiem un profesiju kodēšanas, atbilstoši ISCO-08 klasifikatoram, teorētiskajās un praktiskajās mācībās.

2023. gada decembrī ministrija samaksāja IEA ICILS 2023. gada cikla dalības maksas par 2023. gadu.

IEA Starptautiskā matemātikas un dabaszinātņu izglītības attīstības tendenču pētījuma (*Trends in International Mathematics and Science Study*) (turpmāk – [TIMSS](#)) 2023. gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes posma pārskata perioda aktualitātes

2023. gada 2. janvārī ministrija noslēdza ar Latvijas Universitāti sadarbības līgumu Nr. 2-2e/22/497 "Vienošanās par sadarbību 2022. gada 17. maija informatīvā ziņojuma "Par Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un māceklības ieviešanu" 4.2.2.5 pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta īstenošanas ietvaros, kas citstarp paredzēja IEA TIMSS 2023. gada cikla aktivitāšu turpinājumu, kā arī 2023. gada decembrī samaksāja IEA TIMSS 2023. gada cikla dalības maksas par 2023. gadu.

Pārskata periodā Latvijas Universitāte īstenoja [IEA TIMSS 2023.](#) gada cikla pamatpētījuma datu vākšanu, koordinējot un sagatavojot Latvijas skolas pētījumam, t.sk. nodrošinot tās ar Skolas koordinatora un Testēšanas rokasgrāmatām. IEA TIMSS 2023. gada ciklā Latvijas Universitāte apkopoja pētījuma datus no 154 skolām, aptverot 4 375 skolēnus. Pārskata periodā Latvijas Universitāte kā IEA TIMSS 2023. gada cikla Nacionālā pētījuma koordinators 26.februārī-4.martā piedalījās IEA organizētajās TIMSS matemātikas un dabaszinātņu uzdevumu brīvo atbilžu vērtēšanas mācībās, kā arī konsultācijās ar IEA pārstāvjiem par izlasi, par pētījuma norisi un testēšanas rīka darbību.

IEA TIMSS 2019. gada cikla sekundārās datu izpētes posma pārskata perioda aktualitātes

2023. gada 7. novembrī ministrija uzsāka IEA TIMSS 2019. gada cikla sekundārās datu izpētes posma atlasī, nosūtot uzaicinājumu piedalīties visām zinātnisko institūciju reģistrā esošajām institūcijām. Šajā pētījumā ir iecerēts piedāvāt skolām metodisko materiālu mērķētākam atbalstam skolēniem, kā arī salīdzināt IEA TIMSS 2019. gada cikla datus ar 2023./2024. gada 9. klases skolēnu matemātikas centralizēto eksāmenu rezultātiem.

OECD Starptautiskā mācību vides pētījuma (*Teaching and Learning International Survey*) (turpmāk – [TALIS](#)) 2024. gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes posma pārskata perioda aktualitātes

2023. gada 2. janvārī ministrija noslēdza ar Latvijas Universitāti sadarbības līgumu Nr. 2-2e/22/497 "Vienošanās par sadarbību 2022. gada 17. maija informatīvā ziņojuma "Par Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.2. specifiskā atbalsta

4.2.2.5. projekta 2023. gada progresa ziņojums

mērķa "Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un māceklības ieviešanu" 4.2.2.5 pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta īstenošanu" ietvaros", kas citstarp paredzēja OECD TALIS 2024. gada cikla aktivitāšu turpinājumu, kā arī 2023. gada decembrī samaksāja OECD TALIS 2024. gada cikla dalības maksas par 2023. gadu.

Pārskata periodā Latvijas Universitāte īstenoja OECD TALIS 2024. gada cikla izmēģinājuma pētījuma datu vākšanu un apkopoja pētījuma datus no 30 skolām, aptverot 485 skolotājus. Pārskata periodā Latvijas Universitāte kā OECD TALIS 2024. gada cikla Nacionālais projekta vadītājs 25.-29. septembrī piedalījās regulārajā sanāksmē, kurā citstarp arī diskutēja izmēģinājuma pētījumu norisi 52 valstīs un pētījuma instrumentu pilnveides iespējas.

OECD Starptautiskā skolēnu prasmju novērtēšanas programmas pētījuma (*Programme for International Student Assessment*) (turpmāk – [PISA](#)) 2025. gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes posma pārskata perioda aktualitātes

2023. gada 16. maijā ministrija uzsāka [OECD PISA 2025](#). gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes posma atlasī, nosūtot uzaicinājumu piedalīties visām augstākās izglītības iestādēm un zinātniskajām institūcijām, kas īsteno izglītības programmas studiju virzienā "Izglītība un pedagogija". Pārskata periodā atlasē process noslēdzās 2023. gada 8. jūnijā, informējot Latvijas Universitāti par lēmumu uzsākt sadarbību. 2023. gada 21. jūlijā ministrija un Latvijas Universitāte parakstīja nodomu protokolu, tā nostiprinot tālāko sadarbību pētījuma īstenošanā. Pārskata periodā Latvijas Universitāte uzsāka izmēģinājuma pētījuma izlases un pētījuma instrumentu sagatavošanu.

IEA Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma (*Progress in International Reading Literacy Study*) (turpmāk – [PIRLS](#)) 2026. gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes posma pārskata perioda aktualitātes

2023. gada 25. jūlijā ministrija uzsāka [IEA PIRLS 2026](#). gada cikla datu vākšanas un primārās datu izpētes posma atlasī, nosūtot uzaicinājumu piedalīties visām augstākās izglītības iestādēm un zinātniskajām institūcijām, kas īsteno izglītības programmas studiju virzienā "Izglītība un pedagogija". Pārskata periodā atlasē process noslēdzās 2023. gada 22. augustā, informējot Latvijas Universitāti par lēmumu uzsākt sadarbību. 2023. gada 23. oktobrī ministrija un Latvijas Universitāte parakstīja nodomu protokolu, tā nostiprinot tālāko sadarbību pētījuma īstenošanā. Pārskata periodā Latvijas Universitāte uzsāka izmēģinājuma pētījuma izlases un pētījuma instrumentu sagatavošanu.

IEA PIRLS 2021. gada cikla sekundārās datu izpētes posma pārskata perioda aktualitātes

2023. gada 7. novembrī ministrija uzsāka IEA PIRLS 2021. gada cikla sekundārās datu izpētes posma atlasī, nosūtot uzaicinājumu piedalīties visām zinātnisko institūciju reģistrā esošajām institūcijām. Šajā pētījumā ir iecerēts piedāvāt skolām metodisko materiālu mērķētākam atbalstam skolēniem, kā arī salīdzināt IEA PIRLS 2021. gada cikla datus ar OECD PISA 2022. gada cikla datiem lasītprasmes kompetencē.

Projekta svarīgākās uzraudzības aktualitātes pārskata periodā –

– 2023. gada 16. jūnijā ministrijas Struktūrvienību vadības sanāksmē sniegta aktuālā informācija par projekta gaitu, t.sk. projekta plāns;

– 2023. gada 15. decembrī ministrija iesniedza Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai pirmo maksājumu pieprasījumu.

4.2.2.5. projekta 2023. gada progresu ziņojums

t.sk. projekta svarīgākie tiesību akti 2022.-2023. gadā –

– 2022. gada 17. maijā Ministru kabinets apstiprināja [informatīvo ziņojumu](#) "Par Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu" 4.2.2.5 pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta īstenošanu";

– 2023. gada 4. jūlijā Ministru kabinets apstiprināja [noteikumus Nr. 374](#) "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu" 4.2.2.5. pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" īstenošanas noteikumi";

– 2023. gada 1. decembrī ministrija noslēdza ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru Vienošanos par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu Nr. 4.2.2.5/1/23/I/001.

Dalība pētījumos īstenota Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu" 4.2.2.5. pasākuma "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" projekta Nr. 4.2.2.5/1/23/I/001 "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" ietvaros, to līdzfinansē Eiropas Sociālais fonds Plus.



Līdzfinansē
Eiropas Savienība



Nacionālais
attīstības plāns